

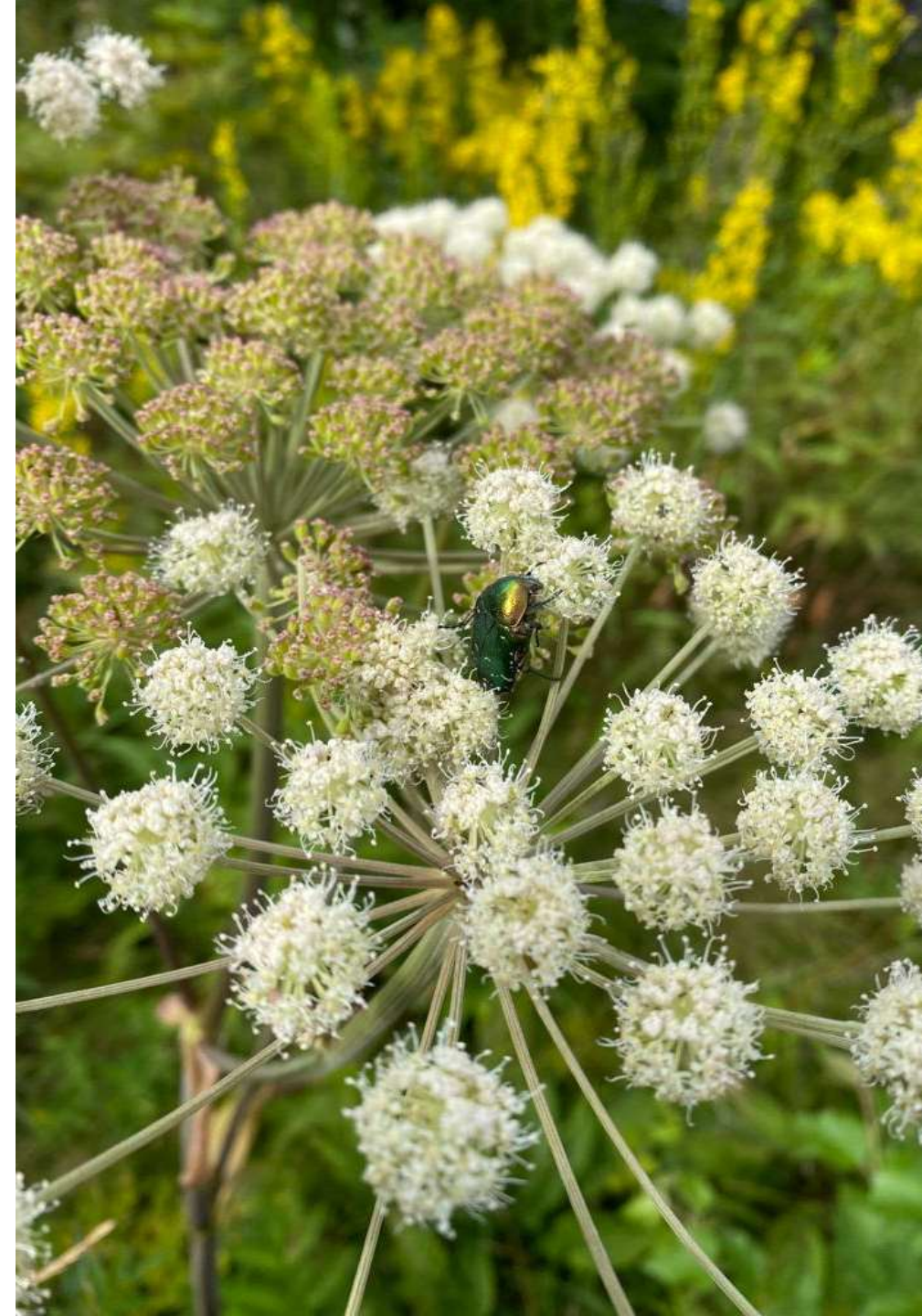
Kosketus maahan:
viljelijöiden ja koulupuutarhureiden
Kehollisen kognition heijastumia kestävyystoimijuuudessa

Sirpa Kortelainen, Irene Kuhmonen, Christian Igbege

*Sirpa Kortelainen
- Jyväskylän yliopisto
Yritysten ympäristöjohtaminen*

SISÄLTÖ

- Taustaa
- Intro
- Tavoite
- Tutkimuskysymys
- Metodit & Data
- Alustavia tuloksia
- Analyysia ja Päätelmää
- Discussion

TAUSTAA

- Ruokajärjestelmän ja maatalouden vaikutukset luonnonmonimuotoisuuteen ja ilmastoon
- Luontokadon ajuri vai luonnon monimuotoisuuden ajuri
- Maatilojen määrä vähenee
- Luomutuotannon määrä lähtenyt laskuun
- Keskittyminen ja Tilakoot kasvavat
 - 2023 n 72 % tiloista kasvinviljelijöitä
 - 20 % kotieläintalouksia
 - 8 % sekatiloja.

JOHDANTO

- Systeeminen kestävyysmuutos monimutkainen sosiaalisen ja ekologisen järjestelmät yhdistävä tapahtuma
- Järjestelmän muutoksen ymmärtäminen edellyttää monenlaista tietoa ekososiaalisista rakenteista, mutta myös sosiaaliskognitiivisista toiminnoista ja näiden välisestä suhteesta.

JOHDANTO

- sosiaalipsykologisiin rakenteisiin liittyvien yksilöllisten psykologisten mekanismien merkityksen ymmärtäminen laajemman käyttäytymismuutoksen ymmärtämisessä ja aikaansaamisessa.
- (*Huttunen et al. 2021; Bögel and Upham, 2018*)
- Kestävyystoimijuuden ymmärtäminen
- Tekojen / tekemisen merkitys vai teko v.s tekeminen ja oleminen

TAVOITE

- pyrkimys ymmärtää ruoan tuottajien ja maaseudun ammattinharjoittajien toiminnan psykologisia mekanismeja ja sosiaalipsykologisia rakenteita kestävyystoimijuuden näkökulmasta.
 - Millaiset asiat liittyvät kestävyystoimijuuteen ja sen vahvistamiseen viljelijöillä ja koulupuutarhatoimintaan osallistuvilla henkilöillä
- Etnologisen tutkimuksen avulla päästään pintaa syvemmälle

TUTKIMUSKYSYMYS

1. Millä tavoin kehollisuus heijastuu uusiutuvan maatalouden harjoittajien kestävyystoimijuudessa
2. Millä tavoin kehollinen kognitio heijastuu koulupuutarhalla työskentelevien lasten puheessa ja olemisessa puutarhalla
3. Liittyykö kehollinen kognitio kestävyystoimijuuteen ja millä tavoin?

METODIT JA DATA

Etnografia

Haastattelut

Havainnointi

Valokuvaus

- Suomalaiset uusiutuvan maatalouden harjoittajat n18 ympäri Suomen
 - Haastattelut tiloilla sekä Teamsissä 2023 loppuvuosi ja 2024 kesä
- koulupuutarhurit
- 11 – 12 vuotiaat lapset ja heidän vanhempansa n. 16
 - kesä 2023 ja 2024

KEHOLLISUUS JA KÄYTÄNTEET

käytäntö

- Perinnebiotooppien hoito
- Luonnon laidunnus Rotaatiolaidunnus, sopiva laidunnuspaine
- Maanalaisen eliöstön ruokkiminen
- Viljelykierto, orgaaniset lannoitteet, maanparannusaineet, kerääjäkasvit, aluskasvit, permakulttuuri
- Maisemaelementit kuten vanhat kiviaidat, petopenkat, metsäsaarekkeet, monimuotoisuuslohkot, ojien pientareet
- Kosteikkojen ja rantojen hoito mekaanisesti ja laiduntaen
- Geneettinen monimuotoisuus: maatiaisrodut ja lajikkeet
- Luomu ja regeneratiivinen viljely

Kehollisuus ja tiedostaminen

Tekeminen, oleminen ja aistien käyttäminen

- Rotaatio perustuu aistien käyttöön, tietouteen ympäristöstävällisestä laiduntamistavasta ja yhteydestä eläimeen
- esim. mullan tuoksu tuo mieleen muistoja ja asioita. Maan kunto aistitaan keholla, tunto-, tuoksu-, näköaisti

Hyvinvointi ja kehollisuus

- Kitkeminen rauhoittaa mieltä
- Hyvää oloa ja ylpeyttä eläinten hyvinvoinnista ja villieläinten auttamisesta
- Hengitetään puiden kanssa

Arvot

- Aito Universaalius
- Ikauneus, rauha, ymmärtäminen, yhteys
- Luonnon itseisarvo ja ymmärrys omien toimien merkityksestä

Viljelijöiden sisäinen motivaatio

Arvot ja kehollinen tietoisuus ovat yhteydessä ja ruokkivat toinen toistaan vahventaen toimijuutta.

Kestävyystoimijuus näyttäytyy monimuotoisuutta tukevinä käytänteinä.

Kehollisuus yhdistää viljelijöiden praktiikan, toiminnat ja luontosuhteen

historia

Järjestelmä,
politiikka, talous,
kauppa, media

tulevaisuus

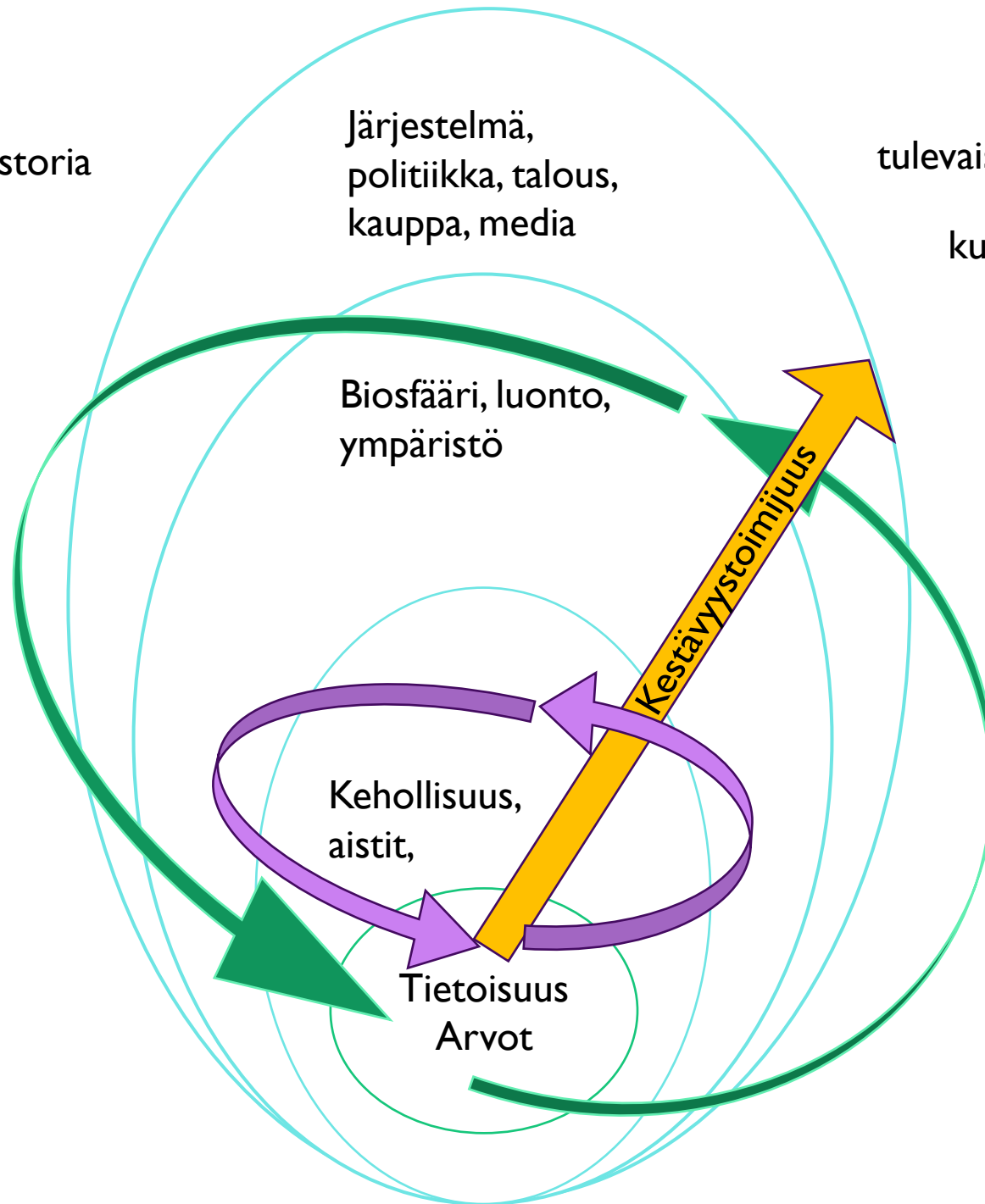
kulttuuri

Biosfääri, luonto,
ympäristö

Kestävyystoimijuus

Kehollisuus,
aistit,

Tietoisuus
Arvot

- Toiminta, osallistuminen ja toimijuus (action, participation and agency)
- Kehollisuus yhdistää viljelijöiden praktiikan, toiminnat ja luontosuhteen
- Kasvattaa ymmärrystä omien tekojen vaikutuksista maahan ja muihin eliöihin niin lapsilla kuin aikuisilla. Lapset eivät välttämättä vielä osaa sanoittaa oppimaansa. Heidän reaktionsa ja keskinäinen keskustelu ja leikki tai kiusoittelu on puutarhalla ollut varsin avointa.

KIITOS!

Sirpa Kortelainen
Jyväskylän yliopisto

Sirpa.a.kortelainen@jyu.fi

